

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **S. P.**, zastoupeného JUDr. Alenou Jirovcovou, advokátkou se sídlem v Jičíně, Šafaříkova 161, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 3. 2005, č. j. 30 Az 87/2004 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna JUDr. Aleny Jirovcové, advokátky se sídlem v Jičíně, Šafaříkova 161, **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 15. 4. 2004, č. j. OAM-1289/LE-11-07-2003, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a dále bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, o které rozhodl krajský soud napadeným rozsudkem tak, že ji zamítl, neboť správní orgán si opatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí, řádně zjistil skutečný stav věci a rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel namítl stížní důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), s tím, že má za to, že soud se nevypořádal s jeho námitkami uvedenými v žalobě, když soud své tvrzení o tom, že k žádnému porušení pravidel správního řízení nedošlo, odůvodnil v podstatě citací rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel dále zdůraznil, že závěry soudu jsou vnitřně rozporné, neboť soud sice dospěl k názoru o pronásledování stěžovatele, v dalším textu odůvodnění rozhodnutí to však popřel. Subjektivnímu hodnocení soudu, že stěžovatel usiluje o legalizaci pobytu v České republice, stěžovatel odporuje, neboť se jedná o naprosto falešnou domněnku. Stěžovatel má za to, že soud porušil ust. § 132 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. Stěžovatel je dále přesvědčen, že soud porušil ust. § 77 odst. 2 s. ř. s. Bylo zjištěno, že sekta Bílé bratrstvo stěžovatele pronásleduje, čímž se soud nezabýval. Proto navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení, přičemž současně požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť skutkový stav zjistil přesně a úplně, přičemž odkázal na správní spis. Navrhl zamítnutí jak kasační stížnosti, tak i návrhu na přiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 12. 11. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Tentýž den byl se stěžovatelem veden, v ruském jazyce za účasti tlumočnicka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že svou vlast opustil na podzim roku 1996 z náboženských důvodů, kvůli sektě Bílé bratrstvo, která mu hrozí fyzickou likvidací. O azyl dříve nepožádal, protože nevěděl, že i obyčejný člověk má takovou možnost; dozvěděl se o tom až ve vazbě. V České republice žil od roku 1996 nelegálně, bydlel na různých adresách v Praze a pracoval na stavbách. Obrátil se na policii v Poltavě, kde mu řekli, aby se vrátil, odkud přišel. Jiný orgán o pomoc nepožádal. Na Ukrajině neměl žádné problémy se státními orgány, politického života se neúčastnil. V případě návratu by měl problémy s vojenskou správou za nedodržení slibu o neopuštění republiky.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

S ohledem na fakt, že stěžovatel uvedl jako právní důvod své kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné právní posouzení věci spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata může být se spisy v rozporu tehdy, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spisu obsažený vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech tehdy, chybí-li v těchto spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem nebo je-li nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné proto, že není zřejmé, proč rozhodující orgán, tedy soud, rozhodl tak, jak rozhodl. Tak je tomu tehdy, jestliže rozhodnutí neobsahuje odůvodnění nebo je toto odůvodnění nesrozumitelné. Další z důvodů, pro který je možno podat kasační stížnost, je nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Význam tohoto ustanovení je nutno posuzovat podle toho, zda se rozhodnutí soudu prvního stupně opírá či neopírá o důvody, které umožňují dospět k určitému výroku rozhodnutí. Jiná vada v řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, spočívá např. v neúplném či nedostatečném znaleckém posudku.

Taková pochybení však Nejvyšší správní soud v rozhodnutí správního orgánu ani v rozhodnutí krajského soudu neshledal. Správní orgán se pečlivě zabýval nejen obecnou situací na Ukrajině z hlediska podmínek pro udělení azylu, včetně okolností týkajících se možného návratu stěžovatele do vlasti, a to na základě podkladů, které citoval ve svém rozhodnutí, ale i na základě konkrétní situace stěžovatele. Pokud poté rozhodl za takto obsáhle provedeného dokazování, soud mu nemohl nic vytknout, jestliže stěžovateli azyl neudělil. Stejně tak nelze nic vytknout ani soudu, který přezkoumával zákonnost postupu správního orgánu a který žalobu proti jeho rozhodnutí zamítl. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že tvrzení stěžovatele, která prezentuje v průběhu celého řízení, je nutno zohlednit v kontextu jeho žádosti o udělení azylu. Předně je třeba zdůraznit, že stěžovatel podal žádost o azyl až poté, co byl odsouzen pro trestný čin loupeže, a po více jak sedmiletém nelegálním pobytu v České republice. Dále je třeba poznamenat, že azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu, které jsou přesně vymezeny zákonem, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána (podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č. j. 6 A 709/2001 - 21). Proto i když se stěžovatel může subjektivně cítit ohrožen v zemi svého původu, není povinností České republiky udělit mu azyl, neboť je právem každé svrchované státní moci, aby si sama stanovila azylově relevantní důvody.

Jestliže stěžovatel namítá, že krajský soud se řádně nevypořádal s jeho žalobními námitkami, Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že takové pochybení v rozhodnutí krajského soudu neshledal. Z podrobného odůvodnění rozhodnutí krajského soudu je jasně seznatelné, že krajský soud velmi pečlivě přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu ve vztahu k žalobním námitkám, když každou jednotlivou z nich rozebral, dal je do souvislostí se skutkovými zjištěnými a uvedl, z jakých skutkových a právních důvodů je shledal nedůvodnými. Stěžovatel dále uvedl, že rozhodnutí krajského soudu je vnitřně rozporné, což dovozoval s ohledem na názory krajského soudu na jeho pronásledování. Nejvyšší správní soud však uvádí, že z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu žádná rozpornost nevyplývá. Naopak krajský soud uvedl, že skutečnost, že stěžovatel se cítí být pronásledován, ještě neznamená, že tento jeho subjektivní pocit naplní i znaky pronásledování tak, jak jsou definované zákonem o azylu, k čemuž se Nejvyšší správní soud plně připojuje. Postup krajského soudu tak plně odpovídal všem procesním zásadám stanoveným mu soudním řádem správním, případně i občanským soudním řádem.

Nejvyšší správní soud považuje v závěru za vhodné opětovně zdůraznit skutečnost, že důvody uváděné stěžovatelem pro udělení azylu bylo nutné posuzovat v souvislosti s celým azylovým řízením a zejména s celým několikaletým nelegálním pobytem stěžovatele v České republice. Stěžovatel v průběhu azylového řízení neprokázal, že důvodem, pro který podal žádost o azyl, je skutečně pronásledování sektou Bílé bratrstvo a nikoliv skutečnosti, které se udály po jeho vstupu na území České republiky. Dále je třeba vyzvednout i skutečnost, že stěžovatel v průběhu celého azylového řízení nenavrlh doplnění dokazování ve výše uvedeném smyslu, i když poté v soudním řízení namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav.

Ze všech shora uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání, přičemž neshledal žádné vady napadeného rozhodnutí uvedené v odstavci 3 cit. ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci odpadl k vydání takového rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevzněl, proto mu ho soud nepřiznal.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a 2 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu